

У К А З

ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні

З метою підвищення ефективності заходів щодо розвитку освіти в Україні, створення умов для забезпечення доступу громадян до якісної освіти

ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Кабінету Міністрів України:

1) розробити та затвердити до 1 травня 2008 року комплексний план дій з розвитку освіти в Україні на 2008 – 2011 роки, передбачивши, зокрема, заходи щодо:

- удосконалення системи підготовки педагогічних працівників відповідно до сучасних потреб, підвищення ефективності забезпечення такими працівниками навчальних закладів, у тому числі з навчанням мовами національних меншин;

- прискорення інтеграції України у міжнародний освітній простір, забезпечення збалансованої структури підготовки фахівців з вищою освітою відповідно до потреб національної економіки і європейських вимог, завершення реформування мережі вищих навчальних закладів, створення укрупнених регіональних університетів, розширення їх автономії в установленому порядку;

- поліпшення виховної роботи з дітьми, учнівською і студентською молоддю, зменшення негативних впливів на них соціального середовища, розроблення відповідної державної цільової програми для розв'язання цих проблем;

- будівництва нових загальноосвітніх та інших навчальних закладів, уведення в експлуатацію новобудов таких закладів з високим ступенем готовності;

- поліпшення умов навчання для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей з обмеженими фізичними можливостями, надання їм соціально-педагогічної підтримки для адаптації серед однолітків;

2) вжити заходів щодо підвищення соціального статусу педагогічних працівників, для чого, зокрема:

- переглянути у тримісячний строк умови оплати праці працівників освіти, зокрема, опрацювати питання щодо встановлення доплат вчителям української мови та літератури, які працюють у навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин;

- здійснювати заходи щодо забезпечення в установленому порядку починаючи з 2009 року педагогічних та науково-педагогічних працівників доступним житлом;

- забезпечити в повному обсязі виконання заходів щодо підвищення соціального статусу педагогічних та науково-педагогічних працівників,

передбачених Указом Президента України від 4 липня 2005 року № 1013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні»;

3) забезпечити виділення до 1 травня 2008 року не менше 70 відсотків коштів, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» на видання, придбання, зберігання і доставку підручників і посібників для студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів;

4) вирішити в установленому порядку питання щодо:

- забезпечення до початку нового навчального року видання, придбання у необхідному обсязі та доставки підручників, іншої навчальної літератури для навчальних закладів, зокрема з навчанням мовами національних меншин;

- задоволення освітніх та мовних потреб українців, які проживають за межами України, зокрема забезпечення їх підручниками, посібниками та іншими україномовними засобами навчання, здійснення належної координації цієї роботи;

5) *вжити вичерпних заходів щодо:*

- *вирішення проблемних питань у запровадженні зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання вступити до вищих навчальних закладів, зокрема вчасного і в повному обсязі фінансування відповідних заходів, організаційного, кадрового та нормативно-правового забезпечення, широкого інформування учнів випускних класів та випускників минулих років, їх батьків і педагогічних працівників про порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання;*

- *забезпечення створення у 2008 році навчально-екзаменаційних центрів Українського центру оцінювання якості освіти та поступового розширення практики тестових форм оцінювання навчальних досягнень учнів загальноосвітніх навчальних закладів у процесі навчання;*

6) *опрацювати у двомісячний строк питання щодо створення у 2008 році системи моніторингу якості освіти та участі України у міжнародних порівняльних дослідженнях якості освіти;*

7) вжити з метою розвитку мережі навчальних закладів і поліпшення їх матеріальної бази заходів щодо:

- охоплення дошкільною освітою не менше 75 відсотків дітей відповідного віку, посилення наукового і методичного супроводу дошкільної освіти, оновлення її стандартів;

- завершення забезпечення у 2008 році в повному обсязі загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема у містах обласного та районного значення, сучасними навчальними комп'ютерними комплексами, ліцензійними навчальними програмами, засобами виходу до міжнародної інформаційної мережі Інтернет;

8) опрацювати з метою задоволення освітніх потреб національних меншин, надання їх представникам рівних можливостей у здобутті освіти питання щодо:

- запровадження в установленому порядку, починаючи з основної школи, в загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин проведення факультативних занять та вивчення окремих предметів українською мовою;

- здійснення при вивченні української мови в загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням мовами національних меншин поділу класів на групи за наявності у них 23 і більше учнів у міських навчальних закладах та 16 і більше учнів у закладах, розташованих у сільській місцевості;

- запровадження безоплатного здобуття педагогічними працівниками загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням мовами національних меншин другої вищої освіти за спеціальністю «українська мова та література»;

9) передбачити при підготовці проекту закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України»:

а) збільшення видатків на:

- видання, придбання, зберігання і доставку підручників і посібників для студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів – на 120 млн. гривень;

- здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами – на 81,2 млн. гривень;

- проведення заходів з неолімпійських видів спорту і масових заходів з фізичної культури – на 50 млн. гривень;

б) збільшення обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на:

- придбання шкільних автобусів для перевезення дітей, що проживають у сільській місцевості, – на 230 млн. гривень;

- комп'ютеризацію та інформатизацію загальноосвітніх навчальних закладів районів – на 290,5 млн. гривень;

в) додаткові видатки на фінансування фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи за місцем проживання та в місцях відпочинку дітей та молоді;

10) опрацювати у тримісячний строк питання щодо вдосконалення порядку фінансування дошкільних і позашкільних навчальних закладів, зокрема шляхом міжбюджетних трансфертів, і внести в установленому порядку відповідні законопроекти на розгляд Верховної Ради України.

2. Міністерству освіти і науки України:

1) вирішити у двомісячний строк питання щодо:

- удосконалення механізму конкурсного відбору підручників та іншої навчально-методичної літератури, поліпшення якості їх поліграфічного виконання, забезпечивши раціональне використання виділених для цього державних коштів;

- перегляду змісту освіти, навчальних програм і підручників з метою посилення їх українознавчої та морально-етичної спрямованості, відображення

сучасних наукових досягнень; залучення в установленому порядку Національної академії наук України, Академії педагогічних наук України до наукової та психолого-педагогічної експертизи навчальних програм і підручників;

2) провести аналіз стану екологічної освіти в навчальних закладах та вжити заходів щодо її удосконалення.

3. Міністерству освіти і науки України, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству України у справах сім'ї, молоді та спорту, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям вжити вичерпних заходів щодо стовідсоткового охоплення загальною середньою освітою дітей відповідного віку, насамперед безпритульних і бездоглядних дітей.

4. Міністерству освіти і науки України, Міністерству внутрішніх справ України здійснювати скоординовані заходи щодо забезпечення умов конфіденційності при проведенні зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання вступити до вищих навчальних закладів, функціонального супроводження всіх його етапів, зокрема доставки та зберігання тестових завдань, попередження зловживань та порушень порядку проведення оцінювання під час організації та проведення тестування, безпечного підвезення учасників оцінювання із числа учнів загальноосвітніх навчальних закладів до пунктів тестування.

5. Міністерству освіти і науки України, Київській міській державній адміністрації разом з Академією педагогічних наук України забезпечити вирішення в установленому порядку питання щодо створення на базі однієї із шкіл-інтернатів міста Києва експериментального загальноосвітнього навчального закладу для обдарованих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

6. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

1) розробити та затвердити до 1 травня 2008 року комплексні заходи щодо створення належних умов для здобуття освіти, передбачивши, зокрема:

- відновлення роботи дошкільних навчальних закладів, які тимчасово не працюють;

- поліпшення естетичних і забезпечення санітарно-гігієнічних умов перебування учнів і вихованців у дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладах;

- проведення ремонту будівель навчальних закладів, у тому числі капітального, запровадження енергозберігаючих технологій, забезпечення належного водопостачання, встановлення сучасних опалювальних систем, модернізацію технологічного обладнання їдалень навчальних закладів;

2) **вжити заходів щодо створення належних умов для проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання вступити до вищих навчальних закладів, забезпечення**

організованого підвезення учасників оцінювання із числа учнів загальноосвітніх навчальних закладів до пунктів тестування;

3) вивчити з урахуванням прогнозованих демографічних змін ситуацію щодо функціонування навчальних закладів у сільській місцевості та вжити додаткових заходів щодо недопущення їх необґрунтованої ліквідації;

4) забезпечити функціонування у кожному селі, де є діти, щонайменше початкової школи, а також створення у сільській місцевості розгалуженої мережі навчально-виховних комплексів «дошкільний навчальний заклад - загальноосвітній навчальний заклад»;

5) активізувати роботу щодо професійної орієнтації учнівської молоді та створити умови для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

7. Кабінету Міністрів України надавати щороку до 1 липня та 30 грудня інформацію стосовно виконання передбачених цим Указом заходів.

Президент України

Віктор ЮЩЕНКО

м. Київ, 20 березня 2008 року
№ 244/2008